

Н. Є. Паньків, В. Р. Мороз

Національний університет "Львівська політехніка", м. Львів, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОДІЄВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ НА ПРИКЛАДІ РОЗРОБЛЕНОГО ІВЕНТ-ТУРУ "ВІДКРИЙ ДЛЯ СЕБЕ ПОКУТТЯ"

Розглянуто теоретичні засади та історію вивчення подієвого туризму, його класифікацію, а також сучасний стан цієї сфери в Україні. З'ясовано, що в Україні івент-індустрія бере початок з 90-х років ХХ ст., а в самостійну сферу подієвий туризм виділилися лише за останні двадцять років. Проаналізовано наявні пропозиції провідних українських туроператорів, які організують тури на відомі івенти. Зокрема, "Маланка-фест" у Чернівцях; Фестиваль "Червене вино" в Мукачеве; Гастрономічний фестиваль "Конкурс різників свиней – гентешів" на Закарпатті та ін. Встановлено, що в Україні є невелика кількість туроператорів, які спеціалізуються на внутрішньому туризмі, зокрема пропонують подієві тури. Це туроператор "Відвідай", м. Львів; туроператори "Терра Інкогніта" і "Етнотур", м. Київ, туроператор "Вилково-Тур", м. Одеса, Туроператор "Окрайна", м. Тернопіль та ін. За результатами досліджень розроблено власний івент-тур, головною подією якого є Маланка в селі на Покутті, що в перспективі може бути фестивалем для великої кількості відвідувачів. Також розглянуто перспективи розвитку подієвого туризму в Україні, а саме напрями та можливі програми розвитку та подано рекомендації щодо покращення організації подієвого туризму в Україні.

Ключові слова: івент-туризм; "Маланка" на Покутті; організації подієвого туризму.

Вступ. Одним із перспективних напрямів розвитку економіки країни, за оцінками Всесвітньої туристичної організації (UNWTO), є подієвий або ж івент (event) туризм. Слово Event (подія, захід) в англійській мові має дуже багато значень, як соціально-культурне, так і технічне і навіть філософське, або ж трактують як заплановану соціально-суспільну подію/захід, яка відбувається в певний час і з певною метою. Подієві тури, що поєднують в собі традиційний відпочинок та участь в різноманітних подіях як у світі, так і в Україні, поступово стають дедалі популярнішими. Тому дослідження розвитку подієвого туризму в Україні є актуальним.

Подієвий туризм – молодий і надзвичайно цікавий напрям. Унікальні тури, які поєднують в собі традиційний відпочинок та участь у видовищних заходах планети або всередині країни, поступово набувають популярності серед різних груп мандрівників. Походження подієвого туризму стало сферою наукових досліджень порівняно недавно. Незважаючи на те, що цей різновид відпочинку існує з найдавніших часів, в особливу галузь туризму він трансформувався в післявоєнні роки, а особливою популярністю став користуватися в 1970-х роках. Саме тоді стали очевидними потенційні можливості різноманітних подій, що сприяли розвитку економіки, суспільства, культури, міжнародних відносин та екології. Частково популярності подієвого туризму сприяв і розвиток такої сфери діяльності, як івент-менеджмент (Beidyk, 2010).

Деякі види подієвих ресурсів найдоцільніше класифікувати за тематикою заходу: національні і релігійні свята; гастрономічні, музичні, театральні фестивалі; спортивні змагання; покази мод; карнавали. Значення подієвого туризму зводиться до відвідин подій, тобто основна мета подорожі полягає у події, в якій турист братиме пасивну (спостерігача) або активну участь. Це є унікальний вид туризму, оскільки за характером – невичерпний (Porovuch, 1996).

В Україні івент-індустрія бере початок з 90-х років ХХ ст. Історично склалося так, що в самостійну сферу івент виділилися лише за останні двадцять років. Цей підйом зумовлений відповідністю потребам людей, які у всі часи хотіли отримати нові враження, стати частиною подій, впливати на їх хід і отримати радісне відчуття причетності до чогось більшого. Треба зазначити, що в Україні подієвий туризм розвивається повільно. Тільки з 2002 р. туристичні фірми почали пропонувати послуги з організації подієвих поїздок. Збільшення в'їзного туризму в Україні у зв'язку з подіями не є систематичним і пов'язано з такими подіями як, до прикладу, Євробачення, Євро-2012. Більшість подій в Україні – місцевого й регіонального масштабу, що не надто приваблює навіть українських туристів і не сприяє розвитку в'їзного туризму (Entsyklopediia, 2007).

Провідні українські туроператори організують тури на відомі івенти:

Інформація про авторів:

Паньків Наталія Євгенівна, канд. біол. наук, ст. викладач, кафедра туризму. Email: pankiv.natakia@gmail.com

Мороз Вероніка Романівна, студентка. Email: veronika23moroz@gmail.com

Цитування за ДСТУ: Паньків Н. Є., Мороз В. Р. Сучасний стан та перспективи розвитку подієвого туризму в Україні на прикладі розробленого івент-туру "Відкрий для себе Покуття". Науковий вісник НЛТУ України. 2018, т. 28, № 5. С. 78–82.

Citation APA: Pankiv, N. Ye., & Moroz, V. R. (2018). The current state and prospects of the development of event tourism in Ukraine on the example of the developed event "Discover Pokuttya for yourself". *Scientific Bulletin of UNFU*, 28(5), 78–82.

<https://doi.org/10.15421/40280517>

- "Маланка-фест" у Чернівцях чи в інших містах Буковини (Красноільськ, Вашківці).
- Маланка – народні святкування напередодні Старого Нового року, під час яких люди переодягаються в костюми тварин і фольклорних персонажів і де гармонійно переплелися язичницькі та християнські обряди. В Україні особливо яскраво маланкує Буковина, переконалися в цьому можна на "Маланка-фест" у Чернівцях, який по праву є одним із найколеритніших і найцікавіших фестивалів України. На нього з'їжджаються найкращі маланкари зі всієї області, тут можна побачити подільську, бессарабську, гуцульську, молдавську, буковинську, румунську Маланки. Дійство проходить у вигляді параду центральною частиною міста і долучитися до нього можуть усі охочі.
- Фестиваль "Червене вино" – найвідоміший і найбільший винний фестиваль України в центрі древнього Мукачеве. Понад сто найкращих виноробів Закарпаття, які привозять різноманітні сорти молодого вина. Також виступають найкращі фольклорні та колядницькі колективи Закарпаття, проводять забави та конкурси, які надовго забезпечують хорошиї настрої.
- Гастрономічний фестиваль "Конкурс різників свиней – ген-тешів" – визнаний найкращим гастрономічним фестивалем Закарпаття.

Фестивальний туризм на Закарпатті набирає обертів. Система "Турінформ Закарпаття" впродовж року збирає інформацію про різноманітні події та фестивалі. За результатами аналізу, популярні за запитом є такі події та фестивалі: Червене вино, Фестиваль різників, Біле вино, Сакура фест, Фестиваль вина та меду, Гуцульська бринза.

Втім, варто зазначити, що в Україні є чимало відомих та популярних подій, але до яких, на жаль, туроператори не організують тури. Це, зокрема "молодіжні" фестивалі, що представляють мистецтво естради (зокрема музичне). Це – Всеукраїнський фестиваль сучасної пісні та популярної музики "Червона рута", Міжнародний фестиваль "Таврійські ігри", Всеукраїнський молодіжний фестиваль "Перлини сезону".

На жаль, в Україні є невелика кількість туроператорів, які спеціалізуються на внутрішньому туризмі, зокрема пропонують етнотури. Це, зокрема, туроператор "Відвідай", м. Львів; туроператори "Терра Інкогніта" і "Етнотур" м. Київ, туроператор "Вилково-Тур", м. Одеса, Туроператор "Окрайна", м. Тернопіль та ін. (Pankiv, 2016).

Результати дослідження. Ми розробили івент-тур "Відкрий для себе Покуття", головною подією якого є Маланка в селі на Покутті (Івано-Франківської обл.), який запропоновано до впровадження туроператору "Відвідай".

Тур "Відкрий для себе Покуття"

Дата 12–13 січня.

Програма туру:

День 1

8:00 – виїзд зі Львова

10:00 – санітарна зупинка на заправці поблизу міста Рогатин

12:00 – прибуття до Снятина

12:00–13:00 – поселення в готель "Едельвейс"

"Едельвейс" – готельно-ресторанний комплекс, що розташований у центрі міста за адресою: вул. Водопровідна 1, м. Снятин, Івано-Франківська область. Новий триповерховий готельний комплекс на 9 номерів (18 місць). На першому поверсі – ресторан на

112 місць, бар, на другому поверсі – хол з м'якою частиною і телевізором.

13:00–14:00 – обід в ресторані "Едельвейс"

14:00–15:20 – оглядова екскурсія по місту Снятин

Снятин – районний центр, розташований на лівому березі р. Прут. Перші історичні згадки про Снятин датуються 1158 р. в Іпатіївському літописі. Назва міста походить від імені його власника воєводи Костянтина (Коснятина) Сірославовича, боярина при дворі галицького князя Ярослава Осмомисла.

У 1448 р. місто отримало магдебурзьке право і поступово перетворилося на важливий торговельний центр зі щорічними ярмарками. Снятин був розташований на кордоні з Молдовою, тому на цьому шляху діяла головна митниця. Розвиткові ремесел сприяли вірмени, які почали заселяти місто з 1628 р., а розвитку сільського господарства – німці, які прибули з Баварії, Бадена, Вюртемберга, Нассау в 1777–1787 рр. У XVI–XVII ст. Снятин неодноразово потерпав від татарських набігів.

15:20–16:00 – підняття на ратушу міста Снятина

Снятинська ратуша має одну з найвищих в Західній частині України вежу (50 м). Висотою вона поступається тільки Львівській (65 м). Споруджували ратушу майже 40 років та завершили 1861 р. Триповерхова будівля ратуші побудована в стилі класицизм. Вежа поєднує елементи різних стилів, і є представником еkleктичної архітектури. До II Світової війни в ратуші містився міський магістрат. Сьогодні це адміністративний будинок у центрі міста Снятина.

16:00–17:00 – екскурсія в музей Марка Черемшини

Музей Марка Черемшини відкрито 17 липня 1949 р. у власному будинку письменника. З часу відкриття музею до березня 1974 р. його директором була дружина письменника Н. В. Семанюк. Було створено першу експозицію музею, яку ілюстрували відомі українські художники: І. Іжакевич, В. Касіян, О. Кульчицька, Ф. Манайло та ін.

Експозиція музею – це близько 400 одиниць збереження: фотографії, документи, особисті речі, бібліотека письменника, які розповідають про його життєвий та творчий шлях. Особливо цікаво для відвідувачів буде побачити робочий кабінет М. Черемшини, який вражає скромністю та простотою. Тут він не тільки працював, але й приймав своїх друзів та знайомих. Окремі кімнати присвячені виставкам, які регулярно організуються працівниками музею.

Новели Марка Черемшини перекладено на німецьку, чеську, молдавську, болгарську, латвійську та білоруську мови. 13 червня 1974 р. за ухвалою ЮНЕСКО у світі широко відзначили 100-річчя від дня народження Марка Черемшини. Біля музею встановлено пам'ятник Марку Черемшині.

17:00–19:00 – вільний час, є можливість відвідати місцевий кінотеатр ім. І. Франка або ж відпочити в одному із затишних закладів міста.

19:00–20:00 – вечеря в ресторані "Едельвейс"

День 2

8:00–9:00 – сніданок у ресторані "Едельвейс"

09:00–11:00 – екскурсія до с. Русів

Сучасний Русівський літературно-меморіальний музей Василя Стефаника складається з двох частин: літературної та меморіальної, які розміщені в різних спорудах і розповідають про життя і творчість відомого українського письменника. Твори письменника описують

життя селян, перекладені різними мовами світу (зокрема польською, німецькою, російською, італійською).

У 1991 р., до 120-річчя від народження Василя Стефаника відкрито літературну частину музею, звідки розпочинається знайомство з цією яскравою особистістю. У рідному Русіві пам'ятник Василю Стефанику встановлено в центрі села.

У трьох кімнатах розміщено тогочасні побутові речі, світлини та документи, пов'язані з творчою та громадською діяльністю митця, а також відкриттям пам'ятного місця. Зокрема, тут є перші видання В. Стефаника, презентовано ілюстрації до творів, фотографії та портрети.

18 травня 1941 р. відкрито меморіальну частину музею. Вона розташована у садібі письменника, де він провів останні 26 років життя. Оточений великою територією і з прекрасними краєвидами будинок зберігає оригінальним кабінет В. Стефаника, а також чимало предметів інтер'єру житла новеліста. У трьох експозиційних кімнатах розміщені меблі, предмети побутового вжитку, портрети, книги, документи, що розповідають про життя письменника, його побут та творчість (саме тут створено більшість творів митця).

У селі Русів варто відвідати могилу Василя Стефаника, де також поховано його найближчих родичів.

11:00 – виїзд до села Белелуя

11:30–14:30 – перебування на події Маланка

14:30–15:30 – обід у с. Белелуя у ресторані "Галицький шлях"

16:00 – виїзд до Львова

18:00 – санітарна зупинка в м. Івано-Франківськ

20:00–20:30 – повернення до Львова

Вартість туру 735 грн.

У вартість входить: проїзд комфортабельним автобусом; проживання; страхування на час подорожі; екскурсійний супровід на маршруті та Снятині.

Додатково оплачується: харчування; вхідні квитки.

Вартість харчування становить: у ресторані "Едельвейс" (м. Снятин): сніданок – 40 грн; обід – 70 грн; вечеря – 45 грн.; у ресторані "Галицький шлях" (с. Белелуя): обід – 60 грн.

Вартість вхідних квитків: музей Марка Черемшини – 10 грн; музей Василя Стефаника – 15 грн; підняття на ратушу – 10 грн.

Розрахунок туру (табл.): Тур розрахований на 18 (зважаючи на можливість розміщення в готелі).

Протяжність маршруту: Львів – Снятин – 239 км; Снятин – Русів – 12 км; Русів – Белелуя – 8 км; Белелуя – Львів – 239 км. Загалом 498 км.

Таблиця. Калькуляція вартості туру

	У розрахунку на 1 особу, грн/2 дні	У розрахунку на 18 осіб, грн/2 дні
Автобусне перевезення (12 грн/км)	332	5976
Проживання	200	3600
Страхування	20	360
Послуги гίδα – екскурсовода	60	1080
Проживання водія і керівника групи	23	414
Собівартість туру	635	11416
Туроператорська винагорода 13 %	80	1500
Загальна вартість туру	715	12870

Маланка в селі Белелуя як головна подія туру

Серед усіх свят, після Різдва і Воскресіння Христового, що їх з любов'ю відзначають у Белелуї, найбажанішим і веселим святом є зустріч Нового року за старим стилем. Це свято часто називають святом Маланки і не без підстав.

"Маланкують" українці з давніх-давен, адже коріння цього свята сягають ледь не язичницьких часів. Наші предки вірили, що в час, коли старий рік змінює новий, на землі прокидаються вищі сили: добрі і злі, щедрі і злостиві, тому вони по-своєму вшановували їх, перевдягаючись та поринаючи у вихор свята. Минали часи, змінювались звичаї та віросповідання, а свято залишилось і, хоча воно дещо видозмінилось, глибокий сенс залишився тим самим. Адже це наша спадщина, зв'язок поколінь.

Найцікавішим є театралізоване дійство, яке влаштовується 13 січня, напередодні Нового року за старим стилем. У ньому беруть участь тільки молоді хлопці. Це вуличне театралізоване дійство, яке своєю яскравістю нагадує карнавал, проводиться в Белелуї з незапам'ятних часів і в такому вигляді його можна побачити тільки в цьому селі Прикарпаття.

До свята хлопці готуються заздалегідь, вони шиють костюми, кожен з персонажів вивчає свою роль у цьому дійстві. А треба сказати, що ролі в маланкуванні розподіляються між учасниками на попередньому зборі хлопців кожного сільського кутка. Найголовніша з ролей – це роль Маланки та Газди. На роль Маланки обирають невисокого на зріст хлопця з гарним круглим обличчям, подібним на дівоче. На роль Газди, тобто чоловіка Маланки, обирають здебільшого високого, кремезного хлопця, трохи старшого за віком від Маланки. Далі в дійстві беруть участь Гуцул і Гуцулка, Жид і Жидівка, Дід і Баба, старший Циган з циганчуками, Два Шандарі, Смерть, Чорт і Ведмідь. Можуть брати участь Санітари та інші персонажі.

Усі учасники дійства, а також окремих гурт колядників, також хлопці, у відповідний час після обіду збираються у господі Маланки. Маланка зодягається у старовинний покутський одяг – вишита сорочка, обгортка, чоботи (бажано червоні), кептар та перемітка. Газда мусять мати на собі баранячу шапку, довгий кожух або сердак, гачі та чоботи і для солідності різьблену палицю. Відповідно до своєї ролі одягаються й інші персонажі маланкування.

Коли всі учасники зібралися, починається похід вулицею. Усі три маланки разом з усіма учасниками навідується до сільського вїта (голови сільської ради), аби отримати дозвіл на маланкування і засвідчити йому свою шану. Треба зазначити, що зустріч Нового року в Белелуї з маланкуванням завжди була і є на цей час надзвичайно яскравим видовищем. Ніхто в селі не пам'ятає випадку, коли би це свято не відбулося. Навіть в часи більшовицької окупації, комуністична влада не могла заборонити молоді проводити це народне театралізоване дійство з походами вулицями села.

Наступного дня, 14 січня, тобто на Новий рік, діти ходять засівати та ще з бичками. Бички – це дрібні вироби з дерева різних домашніх тварин – корови, бички, кози, а також домашнього реманенту, як бочки, цебри, відра і т. ін. Головне полягає в тому, що діти самі стараються виготовляти ці вироби.

Обговорення. Зауважимо, що розвитку подієвого туризму загалом сприяє геополітичне розташування України, етнічний склад населення, багатство народної культури, обрядовості, особливості традицій і обрядовості, тому безумовно перспективним є проведення етнофестивалів або інших заходів, що становлять національну культуру. Наприклад, Маланка-фести чи Сорочинський ярмарок, які мають всі передумови для того, щоб збирати багато глядачів і учасників.

Умовами успішного проведення подібних заходів є, по-перше, затвердження відповідної державної політики, а по-друге, – залучення спонсорів, що підтверджує досвід проведення подієвих заходів за кордоном. В Україні достатньо відомих торгових марок, власники яких із задоволенням вклали б гроші в популяризацію себе та підтримку національних культурно-мистецьких та спортивних заходів. Діяльність щодо організації та проведення заходів такого характеру має зацікавити насамперед керівництво невеликих міст, що розташовані недалеко від столиці, або обласних центрів (де наявні аеропорти та вокзали, налагоджені комунікації, є можливість прийняти велику кількість гостей тощо), оскільки розвиток подієвого туризму сприяв би створенню робочих місць та залученню коштів до місцевих бюджетів.

Отже, подієвий туризм на сучасному етапі розвитку суспільства є важливим та необхідним явищем, що реалізує майже всі основні функції туризму: економічну, пізнавальну, рекреаційну, виховну та розважальну. Стрімкий розвиток подієвого туризму та необхідність оптимізації його функціонування зумовлюють потребу: ґрунтовних наукових досліджень історії розвитку, прийняття державних програм щодо розвитку подієвого туризму; залучення до його організації спонсорів та меценатів; здійснення ефективної реклами (Мацало, 1997).

Для перспективного розвитку подієвого туризму потрібно здійснити: детальний аналіз подій та пересортувати їх за ознакою цікавості для туристів; вивчити пропозиції подієвого франчайзингу, які можна ввести наприклад в Чернівецькій області чи на Закарпатті, де є визначні свята (три свята вина на Закарпатті або ж свята Маланки на Буковині чи Покутті). Можна обґрунтувати виокремлення релігійного напрямку подієвого туризму та сформувати список релігійних свят, на основі яких можна розвивати подієвий туризм.

Враховуючи ці пріоритети, подієвому туризму не приділяють належної уваги, не використовують його потенціал для розвитку туризму, економіки країни. Всі заходи сприймаються у вузькому значенні, тільки як культурна, спортивна чи ділова подія та не асоціюються, як основа для подієвого туризму.

Основною причиною повільного розвитку подієвого туризму є специфіка організаційних особливостей у поєднанні з відсутністю належного рівня державного регулювання.

У процесі формування подієвого туру потрібно враховувати такі чинники, як розташування готелю, інтер'єр номерів, наявність закладів харчування, наявність магазинів, пам'яток, доставка до місця події, послуги гіда, перекладача. Від таких умов залежить вартість туру (Обери свій фестиваль...).

Важливою передумовою організації подієвого туру є своєчасне інформування та рекламування події, за-

гальнодоступність до інформації про неї та організація її систематичного проведення. Це дає змогу туристичним фірмам планувати подієву поїздку заздалегідь. З цією метою потрібно:

1. Розробити календар подій, які можуть зацікавити туристів.
2. Забезпечити фінансування витрат, пов'язаних з маркетинговими заходами та організацією події. Подія може стати центром приваблення туристів, якщо її інформаційна підтримка проводиться протягом півроку – рік. При цьому витрати на рекламу і маркетинг повинні бути не меншими, ніж організаційні витрати. Тому на кожну подію, на основі якої можна розвивати подієвий туризм, необхідно розробити маркетингову стратегію.
3. Забезпечити систематичне проведення події.
4. Організувати рекламні заходи на державному рівні.
5. За рахунок економічних механізмів (наприклад, зниження податків) стимулювати туристичні підприємства, що розробляють туристичні продукти на основі подієвого туризму.
6. Організувати підготовку спеціалістів для розвитку тематичних і подієвих турів.
7. Розробити логістику для кожної події.
8. Розробити інфраструктуру під проведення кожної події.

Зазначені заходи сприятимуть формуванню зацікавленості та стабільного попиту з боку туристів до події, що, своєю чергою, стимулюватиме розвиток подієвого туризму (Kostiuk, 2008).

Висновки. Подієвий туризм у нашій країні порівняно молодий вид туризму, тоді як у країнах Заходу він вже давно і міцно закріпився у списках найперспективніших і найрентабельніших видів бізнесу. Основною причиною повільного розвитку подієвого туризму є специфіка організаційних особливостей у поєднанні з відсутністю належного рівня державного регулювання.

Звичайно, що сферу важко віднести до типового виду швидкоокупного бізнесу з невеликими вкладеннями. Тут доведеться зачекати прибутку деякий час після старту. Але, враховуючи перспективи розвитку подієвого туризму в нашій країні, яка є унікальним комплексом історичних, культурних та мистецьких пам'яток, традицій, подій, можна припустити, що зовсім скоро ця, вільна на сьогодні, ніша ведення бізнесу стане відмінним джерелом доходу і підніме туристичну індустрію України. Варто зазначити, що подієвий туризм є унікальним видом туризму, оскільки він невичерпний за змістом. Експерти вважають, що в найближчому майбутньому число учасників подієвих турів значно перевищить число учасників екскурсійних турів.

Розвиток подієвого туризму має великі перспективи у контексті прикордонного співробітництва. Доцільно організувати події на рівні Карпатського євро регіону, або на основі ознайомлення з культурою корінного населення – русинів, які проживають у Закарпатті та чотирьох сусідніх державах. Можна констатувати, що подієвий туризм є перспективним видом туризму з невичерпним ресурсним потенціалом. Однак на державному рівні наразі немає підтримки, не розроблено маркетингових заходів, для просування подієвого туризму на міжнародний ринок.

Незважаючи на всі труднощі, наш час є періодом розвитку нових тенденцій у культурному житті, для більшості регіонів України орієнтація на подієвий туризм стає однією з реальних можливостей економічного, соціального й культурного піднесення. Водночас напружена

політична ситуація, що склалася, стала певним поштовхом, адже криза – це ще й час можливостей для готельєрів, рестораторів і турагентств регіону, які переорієнтувалися на внутрішнього туриста (Pankiv, 2016).

Перелік використаних джерел

- Beidyk, O. O. (2010). *Rekreasiini resursy Ukrainy*. Kyiv: Alterpres, 404 p. [In Ukrainian].
- Entsyklopediia. (1988). *Heohrafichna entsyklopediia Ukrainy*. In 3 Vols. Kyiv: URE, 1993 p. [In Ukrainian].
- Festyval. (2017). *Obery svii festyval*. Ufest.in.ua "See you in Ukraine!" Retrieved from: <http://www.ufest.in.ua/ua/archive?category=22>. [In Ukrainian].

- Kostiuk, O. (2008). Istorii iventy. *Teoriia i praktika organizatsii spetsialnykh meropriiatii*, 3, 17–21. [In Russian].
- Matsola, V. I. (1997). *Rekreasiino-turystychnyi kompleks Ukrainy*. Lviv: IRD NANU, 259 p. [In Ukrainian].
- Pankiv, N. Ye. (2016). Suchasni tendentsii rynku etnichnoho turizmu v Ukraini. *Rozvytok ukrainskoho etnoturizmu: problemy ta perspektyvy: Zb. mater. IV Vseukr. nauk.-prakt. konf. Molodykh vchenykh, 25 liutoho 2016 r.*, (pp. 297–203). Lviv: LIET. [In Ukrainian].
- Popovych, S. I. (1996). *Turystychno-ekskursiini resursy Ukrainy: vstup do problemy. Turystychni resursy Ukrainy*. Kyiv: Typ. FIHU, 352 p. [In Ukrainian].

Н. Е. Паньків, В. Р. Мороз

Національний університет "Львівська політехніка", г. Львів, Україна

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОБЫТИЙНОГО ТУРИЗМА В УКРАИНЕ НА ПРИМЕРЕ РАЗРАБОТАННОГО ИВЕНТ-ТУРА "ОТКРОЙ ДЛЯ СЕБЯ ПОКУТЬЕ"

Рассмотрены теоретические основы и история изучения событийного туризма, его классификация, а также современное состояние этой сферы в Украине. Установлено, что в Украине ивент-индустрия берет начало с 90-х годов XX в., а в самостоятельную сферу событийный туризм выделился только за последние двадцать лет. Проанализированы имеющиеся предложения ведущих украинских туроператоров, организующих туры на известные ивенты. В частности, "Маланка-фест" в Черновцах; Фестиваль "Червене вино" в Мукачево; Гастрономический фестиваль "Конкурс резчиков свиней – гентешей" на Закарпатье и др. Установлено, что в Украине есть небольшое количество туроператоров, специализирующихся на внутреннем туризме, в частности предлагают событийные туры. Это туроператор "Посети", г. Львов; туроператоры "Терра Инкогнита" и "Этнотур", г. Киев, туроператор "Вилково-Тур", г. Одесса, Туроператор "Окрайна", г. Тернополь и др. По результатам исследований разработан собственный ивент-тур, главным событием которого является Маланка в селе на Покутье, что в перспективе может быть фестивалем для большого количества посетителей. Также рассмотрены перспективы развития событийного туризма в Украине, а именно направления и возможные программы и даны рекомендации по улучшению организации событийного туризма в Украине.

Ключевые слова: ивент-туризм "Маланка" на Покутье; организация событийного туризма.

N. Ye. Pankiv, V. R. Moroz

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

THE CURRENT STATE AND PROSPECTS OF THE DEVELOPMENT OF EVENT TOURISM IN UKRAINE ON THE EXAMPLE OF THE DEVELOPED EVENT "DISCOVER POKUTTYA FOR YOURSELF"

According to the World Tourism Organization (UNWTO), tourism is one of the most promising directions for the development of the country's economy. The theoretical principles and history of the study of event tourism, its classification, as well as the current state of this sphere in Ukraine are considered. We discovered that in Ukraine the event industry dates back to the 90's of the twentieth century, and in the independent sphere, event tourism has been isolated only over the past twenty years. The existing offers of the leading Ukrainian tour operators, who organize tours on well-known events, are analyzed. In particular, they are as follows: "Malanka-fest" in Chernivtsi; Festival "Chervene Wine" in Mukachevo; Gastronomic Festival "Competition of Piggyback Pickers – Genetechs" in Transcarpathia and others. We investigated that there is a small number of tour operators who specialize in domestic tourism, in particular offer event tours, in Ukraine. This is a tour operator "Visit", Lviv; Tour operators "Terra Inkognita" and "Ethnotur" in Kiev, tour operator "Vilkovo-Tour", Odessa, tour operator "Okraine", Ternopil city and others. According to the results of the research, its own event tour, the main event of which is Malanka in the village of Pokutti, is developing, which in the long run may be a festival for a large number of visitors. The prospects of the development of event tourism in Ukraine, in particular, directions and possible development programs, and recommendations for improving the organization of event tourism in Ukraine are also considered. The development of event tourism has great prospects in the context of cross-border cooperation. It is advisable to organize events at the level of the Carpathian Euroregion or on the basis of familiarization with indigenous culture – Rusyns living in Transcarpathia and four neighbouring states. We can state that event tourism is a promising kind of tourism with inexhaustible resource potential.

Keywords: event tourism; "Malanka" at Pokuttya; organization of event tourism.